

Rolnummer 5218
Arrest nr. 126/2012 van 25 oktober 2012

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over de artikelen 2 en *3bis* van de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector, zoals gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 27 december 2006 en 24 juli 2008, gesteld door het Arbeidshof te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging

Bij arrest van 29 september 2011 in zake de nv « A.V. Gumuchdjian » en anderen tegen het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 5 oktober 2011, heeft het Arbeidshof te Brussel de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel *3bis* van de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector, zoals ingevoerd bij de wet van 26 maart 1999 betreffende het actieplan voor de werkgelegenheid 1998, artikel 170 van de Grondwet dat bepaalt dat geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door de wet, in zoverre artikel *3bis* van de wet aan de Koning opdraagt te bepalen wat onder het begrip transactie, waarop de bijdrage geheven wordt, verstaan moet worden en aan de Koning de opdracht geeft het toepasselijk percentage van de bijdrage vast te stellen ?

2. Schenden de artikelen 2 en *3bis* van de wet van 12 april 1960 tot de oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector, zoals ingevoerd bij wet van 26 maart 1999 betreffende het actieplan voor de werkgelegenheid 1998, ervan uitgaande dat de diamantsector één geheel vormt en de compensatiebijdrage als een sociale bijdrage wordt beschouwd, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en de daarin voorziene beginselen van gelijkheid en niet discriminatie, doordat zij enkel compensatiebijdragen toekennen aan de werkgevers die werklieden of werksters tewerkstellen aan het eigenlijke werken van diamant, zijnde het klieven, het slijpen, het snijden, het verstellen en het zagen van diamant in de diamantnijverheid en niet aan de werkgevers die bedienden tewerkstellen in de diamanthandel, terwijl de gehele diamantsector gehouden is de compensatiebijdragen te betalen ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- de nv « A.V. Gumuchdjian », met zetel te 2018 Antwerpen, Pelikaanstraat 62, de nv « Amdiam », met zetel te 2018 Antwerpen, Schupstraat 18, de nv « Ararat Diamond Company », met zetel te 2018 Antwerpen, Pelikaanstraat 62, de nv « Arjav Associates », met zetel te 2018 Antwerpen, Schupstraat 18, de nv « Arjav Diamonds », met zetel te 2018 Antwerpen, Schupstraat 18, de nv « Arjav Manufacturing », met zetel te 2018 Antwerpen, Schupstraat 18, de nv « Arslanian Cutting Works », met zetel te 2018 Antwerpen, Schupstraat 1/7, de nv « B&S Antwerp », met zetel te 2018 Antwerpen, Lange Herentalsestraat 62-70, de nv « Beladamas », met zetel te 2018 Antwerpen, Pelikaanstraat 62, de bvba « Diamanthandel Spira A. », met zetel te 2018 Antwerpen, Pelikaanstraat 78, de nv « Diamond Trading », met zetel te 2018 Antwerpen, Pelikaanstraat 62, de nv « Diminco », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 30, de nv « Mishal Manufacturing », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 2, de nv « Mishal », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 2, de nv « Paras Gems », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 2, de bvba « Harsh Dimon », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 30, de nv « Jayam », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 50, de bvba « Jogdiam Belgium », met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 2;

- het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector, met zetel te 2018 Antwerpen, Hoveniersstraat 22;

- de Ministerraad.

Bij beschikking van 18 juli 2012 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 18 september 2012, na de partijen te hebben verzocht uiterlijk op 13 september 2012 aan de hand van bewijskrachtige documenten alle relevante financiële gegevens te verschaffen betreffende het totale vermogen en de liquiditeiten van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector, en binnen dezelfde termijn een afschrift over te zenden aan de andere partijen.

De Ministerraad en het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector hebben de gevraagde documenten ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 18 september 2012 :

- zijn verschenen :

- . Mr. D. D'Hooghe, advocaat bij de balie te Brussel, voor de nv « A.V. Gumuchdjian » en anderen;

- . Mr. H. Gilliams, advocaat bij de balie te Brussel, voor het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector;

- . Mr. P. Peeters, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en J.-P. Moerman verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De verzoekende partijen in de bodemzaak zijn actief in de handel in diamanten. Bij dagvaarding van 9 september 2008 vorderden zij voor de Arbeidsrechtbank te Brussel de door hen op grond van de in het geding zijnde bepaling verschuldigde compensatiebijdrage, provisioneel begroot op 5 000 euro per kwartaal per eisende partij, terug, omdat die bijdrage volgens hen is opgelegd krachtens een wetsbepaling die in strijd is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en met het wettigheidsbeginsel inzake belastingen.

Bij vonnis van 19 maart 2010 wees de arbeidsrechtbank hun vordering af als ongegrond. De Arbeidsrechtbank oordeelde tevens dat het niet nodig was de door de verzoekende partijen geformuleerde prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof te stellen, aangezien het Hof zich reeds in een vroeger arrest over een soortgelijke vraag had uitgesproken. Het Arbeidshof te Brussel oordeelt daarentegen dat de eerste door de verzoekende partijen geformuleerde prejudiciële vraag betrekking heeft op een delicate materie waarin het Hof in 2011 zijn rechtspraak nog heeft verfijnd en stelt bovendien, in het kader van de goede rechtsbedeling, de

tweede door de verzoekende partijen geformuleerde prejudiciële vraag, al preciseert het dat die subsidiair is aan een ontkennend antwoord op de eerste prejudiciële vraag.

III. *In rechte*

- A -

Betreffende de kwalificatie van de in het geding zijnde maatregel

Standpunt van de verzoekende partijen in het bodemgeshil

A.1.1. Volgens de verzoekende partijen in het bodemgeshil dient de door de geding zijnde bepaling voorgeschreven bijdrageplicht te worden beschouwd als een belasting in de zin van artikel 170 van de Grondwet. Volgens hen houdt het Hof, om na te gaan of een bijdrageplicht een belasting dan wel een socialezekerheidsbijdrage is, rekening met vijf criteria, namelijk de besteding van de heffing, de wijze van heffing, de bestemming van de heffing, het verplichtend karakter van de heffing en het eenjarigheidsbeginsel. Elk van die criteria zou *in casu* op een kwalificatie als belasting wijzen.

A.1.2. Wat de besteding van de heffing betreft, voeren de verzoekende partijen in het bodemgeshil aan dat het verzekeringselement afwezig is : tegenover de bijdrageplicht voor de diamanthandelaars zou geen recht op een individuele en aanwijsbare tegenprestatie staan, aangezien de uitkeringen van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector enkel ten goede zouden komen aan de werkgevers in de diamantnijverheid. De betaling van de bijdragen zou geen recht geven op verzekering tegen ziekte, invaliditeit, werkloosheid, beroepsziekten, arbeidsongevallen, kinderbijslag of pensioenen, maar slechts een subsidie vormen van ondernemingen van het ene type (diamanthandelaars) aan ondernemingen van het andere type (diamantnijveraars).

De compensatiebijdrage zou overigens niet worden geheven ten gunste van de werknemers, maar ten gunste van de werkgevers. Het zou in die zin niet gaan om de financiering van de sociale zekerheid, maar om de « financiering van de financiering », te weten de subsidiëring van de werkgeversbijdrage van de werkgevers in de diamantnijverheid door de diamanthandelaars. Een dergelijke financiering zou op zichzelf geen socialezekerheidsbijdrage vormen. Daarnaast zouden de uitkeringen niet ten laste van het socialezekerheidsstelsel vallen, maar ten laste van de diamantsector.

Er zou evenmin sprake zijn van een onrechtstreekse of impliciete tegenprestatie, aangezien de compensatiebijdragen beogen de gehele sector ten goede te komen. De verzoekende partijen in het bodemgeshil betogen in dit kader dat er geen sprake is van een onlosmakelijke band tussen de diamanthandel en de diamantnijverheid, aangezien het aantal personeelsleden in de diamanthandel jaar na jaar blijft stijgen, terwijl het aantal personeelsleden in de diamantnijverheid jaar na jaar blijft dalen. Bovendien zijn vage gevolgen als een gunstig effect voor de gehele diamantsector niet van dien aard dat ze individuele en aanwijsbare tegenprestatie vormen in de zin van de socialezekerheidswetgeving.

Tot slot merken de verzoekende partijen in het bodemgeshil op dat de compensatiebijdrage geen socialezekerheidsbijdrage kan uitmaken, aangezien de bijdrageplicht ook van toepassing is op personen die geen personeelsleden tewerkstellen.

A.1.3. Wat het verplichte karakter van de heffing betreft, wijzen de verzoekende partijen in het bodemgeshil erop dat alle natuurlijke of rechtspersonen die als hoofdzakelijke of bijkomstige bedrijvigheid de diamanthandel of diamantnijverheid hebben, op straffe van strafsancties zijn gehouden tot de betaling van de compensatiebijdrage.

Dat die bijdrage het gevolg is van de vraag van de diamantsector naar een nieuw solidariteitsmechanisme en dat de precieze aanslagvoet jaarlijks wordt vastgesteld na overleg met de sector, doet hier volgens hen geen afbreuk aan. Het protocolakkoord van 29 juni 2006 met betrekking tot de invoering van een sociaal plan in de

diamantsector werd volgens hen niet ondertekend door gemachtigden van de diamanthandel en zou bijgevolg ten aanzien van hen geen juridische waarde hebben. Het zogenaamde « Beheerscomité 2 » bedoeld in artikel 4, § 2, van de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector zou overigens enkel diamanthandelaars bevatten die wel personeelsleden tewerkstellen.

Bovendien heeft het al dan niet onderhandelde karakter van de bijdrage volgens hen geen invloed op de kwalificatie als belasting dan wel als socialezekerheidsbijdrage, nu beide types van bijdragen, zodra ze in wetgevende normen zijn gegoten, dwingend zijn. Overigens zouden voorafgaande onderhandelingen een belasting niet dit karakter kunnen ontnemen.

A.1.4. Wat het eenjarigheidsbeginsel betreft, wijzen de verzoekende partijen in het bodemgeschil erop dat het toepasselijke percentage van de compensatiebijdrage krachtens artikel 12, § 1, van het uitvoeringsbesluit van 21 november 1960 jaarlijks door de Koning moet worden bepaald en dat het telkens ingaat op 1 januari van het betrokken jaar.

A.1.5. Wat de wijze van heffing betreft, wijzen de verzoekende partijen in het bodemgeschil erop dat de compensatiebijdrage niet is berekend op het loon van de werknemer, maar op de omzet van de diamanthandelaar, geconcretiseerd in de transactie van de diamant. Dat het om een omzetbelasting gaat, zou ook blijken uit het feit dat de eerste schijf van vijf miljoen euro aan transacties per onderneming per kalenderjaar is vrijgesteld van de in het geding zijnde bijdrage.

A.1.6. Wat de bestemming van de heffing betreft, wijzen de verzoekende partijen in het bodemgeschil erop dat dit criterium slechts een ondergeschikte rol speelt in het bepalen van het onderscheid tussen belastingen en socialezekerheidsbijdragen. Belastingen hoeven volgens hen overigens niet noodzakelijk in de algemene rijksmiddelenbegroting te vallen, aangezien ook bestemmingsbelastingen, die afwijken van het universaliteitsbeginsel en van het beginsel van niet-affectatie, mogelijk zijn. Bovendien zou uit de rechtspraak van het Hof blijken dat belastingen mogen worden geheven ten gunste van andere instanties dan diegene opgesomd in artikel 170 van de Grondwet.

Dat de overheid geen rechtstreeks voordeel haalt uit de compensatiebijdrage, is volgens de verzoekende partijen in het bodemgeschil van geen tel. Enkel indien de bestemming van het Compensatiefonds gericht zou zijn op de financiering van het stelsel van de sociale zekerheid, zou volgens hen sprake zijn van een socialezekerheidsbijdrage, hetgeen niet het geval zou zijn, nu dit Fonds niet als doel heeft het inkomen uit arbeid aan te vullen of te vervangen. Wel zou de subsidiëring van de werkgevers uit de diamantnijverheid aan te merken zijn als een doelstelling van algemeen belang, aangezien de wetgever op die manier beoogt de werkzekerheid in de diamantnijverheid te ondersteunen.

A.2. De verzoekende partijen in het bodemgeschil stellen daarnaast dat het logisch is dat de wet van 12 april 1960 is ingebed in de terminologie van de sociale zekerheid, aangezien de compensatiebijdrage net beoogt een compensatie te bieden aan de werkgevers in de diamantnijverheid voor hun socialezekerheidsbijdragen. Uit dat element vloeit volgens hen evenwel niet voort dat een bijdrageplicht die op grond van zijn overige kenmerken als belasting moet worden gekwalificeerd, plots het karakter van een socialezekerheidsbijdrage zou krijgen. Zij wijzen erop dat de sociale zekerheid sowieso voor een groot deel door middel van belastingen wordt gefinancierd, zoals door de jaarlijkse bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid en door de solidariteitsbijdrage voor personen die een vaste betrekking hebben in de openbare sector.

A.3. Dat de bijdrage in kwestie een compensatiebijdrage is, sluit volgens de verzoekende partijen in het bodemgeschil overigens de kwalificatie als belasting niet uit. Dit zou enkel het geval zijn indien de compensatiebijdrage wordt opgelegd aan personen die onbetwistbaar een voordeel halen uit de sociale zekerheid, zoals de producenten van terugbetaalde geneesmiddelen. Zij wijzen erop dat de diamanthandelaars geen indirect voordeel uit de sociale zekerheid halen. Ook bestaat er geen verband tussen hogere inkomsten in de diamanthandel en lagere inkomsten in de diamantnijverheid.

Standpunt van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector

A.4.1. Volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector is de in het geding zijnde compensatiebijdrage geen belasting, maar een socialezekerheidsbijdrage. Er zouden slechts twee criteria bestaan aan de hand waarvan het onderscheid tussen beide types van bijdragen dient te worden gemaakt, namelijk het

eenzijdige karakter en de doelstelling om algemene uitgaven van openbaar nut te dekken. De maatregel werd volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector *in casu* niet eenzijdig opgelegd door de overheid maar werd ontworpen en ingevoerd op initiatief van de diamantsector zelf. De overheid is enkel opgetreden om de binnen de diamantsector uitgewerkte regeling rechtskracht te geven en algemeen verbindend te verklaren. Ook de jaarlijkse aanslagvoet zou na overleg met de diamantsector worden bepaald.

Daarnaast zou de compensatiebijdrage niet dienen om algemene uitgaven van openbaar nut te dekken. Zij komt immers niet terecht in de algemene middelen van de Staat en wordt niet geïnd ter bekostiging van diensten van openbaar nut, maar slechts als een intern compensatiemechanisme. Hieruit zou overigens de onverbreekbare band tussen de compensatiebijdrage en de werkgeversbijdragen in het algemeen stelsel van de sociale zekerheid blijken.

Aangezien het gaat om een compensatiebijdrage, zou het overigens niet om een belasting kunnen gaan, maar om een bijzondere bijdrage bestemd voor de financiering van een welbepaalde sector van de sociale zekerheid. De compensatiebijdrage beoogt de tewerkstelling in de diamantnijverheid te verzekeren, hetgeen aan de ganse diamantsector ten goede komt. Zij zou wezenlijk verschillen van de vennootschapsbijdrage bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen, aangezien zij wel aanleiding geeft tot een tegenprestatie ten gunste van de bijdrageplichtigen en aangezien zij niet dient om de uitgaven van de overheid te beperken, maar om de interne solidariteit in de diamantsector te versterken.

A.4.2. Het criterium van de tegenprestatie is volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector niet relevant. Dit criterium zou enkel van tel zijn om belastingen te onderscheiden van retributies. Ook de klassieke werkgeversbijdragen zouden geen recht op een individuele en aanwijsbare tegenprestatie openen, aangezien het recht op een sociale uitkering toekomt aan de werknemers, niet aan de werkgevers.

Ook het eenjarigheidsbeginsel zou geen nuttig criterium zijn. De eenjarigheid houdt enkel in dat de wetgever jaarlijks een financiewet dient te stemmen die de uitvoerende macht toelaat de belastingen te innen. Dat de Koning de bevoegdheid heeft om jaarlijks de aanslagvoet te wijzigen, zou niet impliceren dat de bijdrage in kwestie een belasting is.

A.4.3. Voorts wijst het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector erop dat de in het geding zijnde compensatiebijdrage is gemodelleerd naar de sociale zekerheidswetgeving, aangezien verschillende bepalingen van de wet van 12 april 1960 de overeenkomstige bepalingen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders van toepassing maakt voor wat betreft de wijze van inning, inspectie en sanctionering van de compensatiebijdrage. Ook zou de parlementaire voorbereiding verduidelijken dat het bedrag van de compensatiebijdrage jaarlijks wordt aangepast op basis van de werkelijke sociale zekerheidsbijdragen die door de werkgevers in de diamantnijverheid het afgelopen jaar daadwerkelijk zijn betaald.

A.4.4. Tot slot zou de compensatiebijdrage geen bestemmingsbelasting zijn, aangezien dergelijke belastingen nog steeds algemene uitgaven van openbaar nut zouden moeten dekken. De omstandigheid dat bestemmingsbelastingen worden gestort aan een entiteit met eigen rechtspersoonlijkheid, doet geen afbreuk aan het feit dat zij bestemd zijn om de algemene uitgaven van de overheid te dekken.

Standpunt van de Ministerraad

A.5.1. Volgens de Ministerraad is de bestemming van een bijdrage het doorslaggevende criterium voor wat de kwalificatie als belasting dan wel als socialezekerheidsbijdrage betreft. De compensatiebijdrage zou niet in de Rijksmiddelenbegroting voorkomen en zou veeleer gebaseerd zijn op interne solidariteit in de diamantsector dan dat zij een algemene uitgave van openbaar nut zou uitmaken. Het zou gaan om een alternatieve financiering van de sociale zekerheid van de werknemers uit de diamantnijverheid met behulp van bijdragen door diamanthandelaars.

Daarnaast wijst de Ministerraad erop dat een compensatiemaatregel geen belasting kan zijn in de zin van artikel 170 van de Grondwet. Ook is die bijdrage niet eenzijdig opgelegd door de overheid, aangezien overeenkomstig artikel 8 van de wet van 12 april 1960 voor de vaststelling van het percentage van de transacties het advies moet worden ingewonnen van het algemeen beheersorgaan en van het « Beheerscomité 2 », waarin de diamanthandelaars een meerderheidsvertegenwoordiging zouden hebben.

Ook wijst de Ministerraad op een aantal bepalingen uit de wet van 12 april 1960 waaruit zou blijken dat de compensatiebijdrage werd geconcipieerd naar het model van de socialezekerheidsbijdrage. Zo mag de interest bij niet-tijdige betaling niet hoger zijn dan de interest bij toepassing van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en is het bedrag van de compensatie-uitkeringen beperkt tot het bedrag van de werkgeversbijdragen in het algemeen stelsel van de sociale zekerheid.

Voorts merkt de Ministerraad op dat de compensatiebijdrage in verband staat met een welbepaalde arbeidsprestatie, aangezien het jaarlijks vast te stellen percentage gebaseerd is op de werkelijke sociale zekerheidsbijdragen die door de werkgevers werden betaald voor het vorige jaar.

A.5.2. Volgens de Ministerraad toont de toepassing van de criteria die de verzoekende partijen in het bodemgeschil aanvoeren, net aan dat de in het geding zijnde compensatiebijdrage een socialezekerheidsbijdrage is. Wat de besteding van de heffing betreft, voert de Ministerraad aan dat de kwalificatie als alternatieve financiering van de sociale zekerheidskosten van de diamantnijverheid, als gevolg heeft dat de bijdrage een socialezekerheidsbijdrage is. Het zou gaan om een solidaire herverdeling binnen de sector en dus bij uitstek om het domein van de sociale zekerheid. Bijgevolg zou er wel degelijk sprake zijn van een tegenprestatie, zij het dat deze niet rechtstreeks is. De opbrengst van de compensatiebijdrage komt volgens de Ministerraad ten goede aan de begunstigen van het sociale zekerheidssysteem, nu zij ertoe strekt de tewerkstelling in de diamantnijverheid te bevorderen.

Het criterium van het verplichtend karakter is volgens de Ministerraad irrelevant, aangezien dit op dezelfde wijze geldt voor een belasting als voor een socialezekerheidsbijdrage. Ook het eenjarigheidsbeginsel zou *in casu* niets van doen hebben met de kwalificatie als belasting, aangezien een opdracht aan de Koning om jaarlijks het percentage van de bijdrage te herzien, te onderscheiden is van de door artikel 171 van de Grondwet vereiste jaarlijkse wettelijke toelating aan de uitvoerende macht om tot de invordering van belastingen over te gaan.

Wat de wijze van heffing betreft, betoogt de Ministerraad dat de in het geding zijnde compensatiebijdrage geen omzetbelasting is. Dat de transactie als uitgangspunt wordt genomen, zou immers niet wegnemen dat de compensatiebijdrage louter ertoe strekt de sociale zekerheid van de werknemers in de diamantnijverheid te financieren. Wat de bestemming betreft, is de Ministerraad van mening dat de in het geding zijnde compensatiebijdrage niet dient om de algemene uitgaven van de overheid te dekken, maar enkel om de sociale lasten van de diamantnijveraars te verlichten.

Betreffende het fiscaal wettigheidsbeginsel

Standpunt van de verzoekende partijen in het bodemgeschil

A.6.1. De verzoekende partijen in het bodemgeschil wijzen erop dat elke delegatie die betrekking heeft op één van de essentiële elementen van de belasting in beginsel ongrondwettig is. De wetgever zou zelf de identiteit van de belastingplichtigen, de belastbare materie, de belastinggrondslag, het bedrag van de belasting en de eventuele vrijstellingen moeten bepalen en zou slechts maatregelen van ondergeschikt belang die geen weerslag hebben op de schuld van de belastingplichtigen, aan de Koning mogen delegeren. Zij voeren aan dat *in casu* ten onrechte de belastbare grondslag en de toepasselijke aanslagvoet zijn gedelegeerd.

A.6.2. Wat de belastbare grondslag betreft, voeren zij aan dat de wetgever de bevoegdheid om het begrip « transactie » te definiëren, integraal aan de Koning delegeert, zonder op één of andere wijze het toepassingsgebied af te bakenen. Het toepasselijke percentage is niet van aard om de draagwijdte van het begrip in te perken en voorts bevat de wet noch de parlementaire voorbereiding enige indicatie met betrekking tot de marge en de criteria waaraan de Koning gebonden zou zijn. Ten onrechte zou de parlementaire voorbereiding die definitie als een praktische uitvoeringsmodaliteit bestempelen, terwijl het gaat om een begrip dat fundamenteel is om de schuld van de belastingplichtige te bepalen. De maximalistische invulling in artikel 12, § 3, van het uitvoeringsbesluit, die elke overeenkomst welke gericht is op het verwezenlijken van een meerwaarde binnen het geheel van de handelingen van verkoop van diamant onder dit begrip doet vallen, is alvast veel ruimer dan de definitie die door het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector zelf werd gesuggereerd en die slechts betrekking had op de verkoop van onbewerkte en bewerkte diamant. De taalkundige definitie van het begrip « transactie » in het Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal zou onvoldoende zijn, nu dit begrip volgens dat woordenboek meerdere betekenissen heeft.

A.6.3. Wat de toepasselijke aanslagvoet betreft, voeren zij aan dat de wet enkel een maximumpercentage inhoudt van 0,10 pct. van de waarde van elke transactie van diamant, alsook een plafond van maximaal vijf miljoen euro per jaar per onderneming. Volgens hen is de machtiging aldus onvoldoende nauwkeurig omschreven, aangezien de marge waarbinnen de Koning het toepasselijke percentage kan vastleggen, erg ruim is. Het is bovendien het vaststellen van het toepasselijke percentage dat de eigenlijke belastingsschuld doet ontstaan; het kan dan ook niet als element van ondergeschikt belang worden beschouwd. De bevoegdheid van de Koning blijkt volgens hen des te ruimer te zijn, nu de winstmarges op de transacties in België zeer gering zijn.

A.6.4. De verzoekende partijen in het bodemgeschil zetten uiteen dat de delegatie van essentiële elementen aan de Koning in uitzonderlijke gevallen toch is toegestaan onder strikte voorwaarden : er moet een noodzaak om te delegeren bestaan, de machtiging moet uitdrukkelijk en ondubbelzinnig zijn, de bekrachtiging moet volgen binnen een relatief korte termijn en er moet bepaald zijn dat een niet tijdig bekrachtigd besluit wordt geacht geen uitwerking te hebben gehad. *In casu* zou echter niet aan die voorwaarden voldaan zijn.

Standpunt van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector

A.7.1. Volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector gaat het wettigheidsbeginsel in artikel 170 van de Grondwet niet zover dat het de wetgever ertoe zou verplichten elk aspect van een belasting of een vrijstelling zelf te regelen. Een delegatie zou mogelijk zijn zodra de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld. Uit de rechtspraak van het Hof zou blijken dat het volstaat dat het maximale bedrag van de bijdrage door de wet wordt bepaald en de Koning op basis van door de wetgever vastgelegde criteria het tarief kan vaststellen.

In casu zou het beginsel van de belasting zijn ingeschreven in artikel *3bis* van de wet van 12 april 1960, zouden de maximale aanslagvoet en het maximale jaarlijkse totaalbedrag aan bijdragen zijn bepaald en zou de bijdrage bovendien voor alle betrokken ondernemingen gelijk zijn. De criteria op grond waarvan de Koning het tarief dient vast te stellen, zijn opgenomen in de memorie van toelichting, die verwijst naar de werkelijk betaalde sociale zekerheidsbijdragen van het afgelopen jaar.

A.7.2. Het bepalen van de inhoud van het begrip « transactie » is volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector een technische bevoegdheid. De wetgever zou dit begrip voldoende hebben afgebakend, door te preciseren dat het om de « waarde van elke transactie van diamant » gaat. Bovendien zou de wetgever enkel hebben willen waarborgen dat de praktische modaliteiten aangepast waren aan de specificiteit van de diamantsector en dat zij in overleg met de diamantsector werden uitgewerkt.

Standpunt van de Ministerraad

A.8.1. De Ministerraad voert aan dat de bevoegdheid om het toepasselijke percentage vast te stellen, mag worden gedelegeerd aan de Koning voor zover de wetgever het beginsel van de forfaitaire belasting, het maximumbedrag van de belasting en de criteria op basis waarvan het tarief dient te worden bepaald, in de machtigingswet heeft voorgeschreven. Deze grenzen zouden ook *in casu* in artikel *3bis* van de wet van 12 april 1960 neergelegd zijn. Er is een maximale aanslagvoet, een maximaal totaalbedrag van de bijdragen en een vrijstelling van de eerste schijf van vijf miljoen euro per onderneming per jaar. De criteria die de Koning moet toepassen om het concrete tarief te bepalen, zijn overigens neergelegd in de parlementaire voorbereiding, namelijk de tijdens het afgelopen jaar werkelijk betaalde sociale zekerheidsbijdragen.

A.8.2. Ook de machtiging om het begrip « transactie » te bepalen, zou bestaanbaar zijn met artikel 170 van de Grondwet, aangezien het slechts om een technische bevoegdheid gaat om een begrip in te vullen dat door de wetgever reeds is afgebakend. Het moet immers gaan om de waarde van elke transactie van diamant en bovendien kan rekening worden gehouden met de normale taalkundige betekenis van transactie.

Betreffende de ongelijke behandeling van diamanthandelaars en diamantnijveraars

Standpunt van de verzoekende partijen in het bodemgeschil

A.9.1. De verzoekende partijen in het bodemgeschil voeren aan dat de tweede prejudiciële vraag slechts dient te worden beantwoord indien het Hof oordeelt dat de geviseerde compensatiebijdrage niet als een belasting, maar als een sociale zekerheidsbijdrage dient te worden beschouwd. Deze prejudiciële vraag zou een andere draagwijdte hebben dan de toetsing aan het beginsel van gelijkheid die het Hof in zijn arrest nr. 1/2001 heeft doorgevoerd.

A.9.2. Volgens de verzoekende partijen in het bodemgeschil worden diamanthandelaars benadeeld ten aanzien van diamantnijveraars. Beide categorieën van personen worden immers verplicht de compensatiebijdragen te betalen, maar enkel de diamantnijveraars zouden de compensatie-uitkeringen kunnen ontvangen.

Het onderscheid zou niet op een objectief criterium berusten, aangezien enkel het tewerkstellen van arbeiders in rekening wordt gebracht, en niet het tewerkstellen van bedienden. Een dergelijk onderscheid zou sinds het arrest nr. 125/2011 van het Hof bezwaarlijk objectief en redelijk kunnen worden verantwoord.

A.9.3. Bovendien zou het criterium van onderscheid niet pertinent zijn, aangezien de wetgever beoogt zowel de diamanthandel als de diamantnijverheid te bestendigen. In dat geval zouden dan ook beide categorieën van personen de compensatiebijdragen moeten kunnen genieten.

Bovendien zou de compensatiebijdrage ongeschikt zijn om het beoogde doel te bereiken, aangezien, ondanks die bijdrage, het aantal werknemers in de diamantnijverheid in dalende lijn blijft gaan. De maatregel benadeelt daarenboven de diamanthandelaars ten opzichte van hun concurrenten in andere handelscentra, zoals India, Dubai en China, die niet alleen dergelijke bijdragen niet moeten betalen, maar die bovendien overheidssteun ontvangen.

A.9.4. De maatregel is volgens de verzoekende partijen in het bodemgeschil evenmin evenredig ten aanzien van de beoogde doelstelling. Hij zou op de diamanthandelaars een disproportioneel hoge last leggen, hoewel hij beoogt in het belang van de diamanthandelaars te zijn. De diamanthandelaars moeten immers naast het betalen van compensatiebijdragen zelf ook instaan voor het betalen van de socialezekerheidsbijdragen van de bij hen tewerkgestelde bedienden. Ter illustratie van de disproportionele impact verwijzen zij overigens naar de structurele overfinanciering van het Intern Compensatiefonds, die meer dan twee miljoen euro per jaar bedraagt.

Standpunt van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector

A.10.1. Volgens het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector dient het Hof de tweede prejudiciële vraag enkel te beantwoorden, indien het oordeelt dat de compensatiebijdrage geen belasting is of dat zij een belasting is die bestaanbaar is met het fiscaal wettigheidsbeginsel. Het Hof zou de tweede prejudiciële vraag reeds ontkennend hebben beantwoord in zijn arrest nr. 1/2001.

A.10.2. De in het geding zijnde bepalingen zouden een legitieme doelstelling nastreven en redelijk verantwoord zijn. De wetgever beoogde het sociaal plan uit 1999 opnieuw in te voeren om de ganse diamantsector, die sinds de jaren 1980 te kampen heeft met een aanzienlijk verlies aan diamantnijveraars, te ondersteunen. Dit zou een legitieme doelstelling zijn.

A.10.3. Bovendien zou het onderscheid berusten op een objectief criterium, namelijk het tewerkstellen van werklieden of werksters aan het eigenlijke bewerken van diamant. De rechtspraak van het Hof betreffende het onderscheid tussen arbeiders en bedienden zou *in casu* niet dienend zijn, omdat niet het onderscheid in statuut tussen arbeiders en bedienden in het geding is - zij ontvangen beiden de sociale uitkeringen waarop zij recht hebben - maar het onderscheid tussen werkgevers.

A.10.4. Door zowel de diamanthandelaars als de diamantnijveraars te doen bijdragen in de sociale lasten van de lonen van de diamantarbeiders en enkel uitkeringen uit te betalen aan de diamantnijveraars, zou de tewerkstelling in de diamantnijverheid worden gehandhaafd. Bovendien wijst het Intern Compensatiefonds voor

de Diamantsector erop dat het Hof in zijn arrest nr. 1/2001 reeds heeft geoordeeld dat het aan de wetgever staat te bepalen voor welke categorieën van personen hij een alternatieve financiering van de sociale zekerheid toelaat.

Het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector wijst daarnaast erop dat het Hof in hetzelfde arrest reeds heeft geoordeeld dat het bedrag van de heffing, zijnde maximaal 0,10 pct. van de waarde van elke transactie van diamant, op zichzelf niet als onredelijk kan worden beschouwd. Het voegt hieraan toe dat de werkelijke aanslagvoet tussen 2007 en 2012 nog een stuk lager lag en dat het percentage jaarlijks zal worden gewijzigd en zal worden gebaseerd op de werkelijk betaalde socialezekerheidsbijdragen. Tot slot zou de regeling niet langer worden toegepast dan strikt noodzakelijk is, aangezien artikel 27bis van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat het Compensatiefonds zal worden ontbonden zodra de totale loonmassa in de diamantnijverheid met meer dan 50 pct. is gedaald in vergelijking met het jaar voorafgaand aan het jaar van de inwerkingtreding van de compensatieregeling. *In casu* zou ook uit het bodemgeschil blijken dat de door de diamanthandelaars betaalde bedragen verwaarloosbaar zijn. Ten slotte zouden de toepasselijke percentages worden vastgesteld na advies van het « Beheerscomité 2 », waarin de diamanthandelaars zijn vertegenwoordigd.

Standpunt van de Ministerraad

A.11.1. De Ministerraad is van mening dat de tweede prejudiciële vraag enkel dient te worden beantwoord voor zover het Hof de in het geding zijnde bepaling zou kwalificeren als een socialezekerheidsbijdrage. Het Hof zou reeds over een soortgelijke vraag uitspraak hebben gedaan in zijn arrest nr. 1/2001.

A.11.2. De Ministerraad wijst erop dat het criterium van onderscheid moet worden gepreciseerd : het gaat niet om een onderscheid tussen diamanthandelaars en diamantnijveraars, maar om een verschil tussen diegenen die werklieden of werksters tewerkstellen aan het bewerken van diamant en diegenen die dit niet doen. Ook de diamanthandelaars die diamantarbeiders tewerkstellen, zouden dus de compensatie-uitkeringen kunnen genieten. In elk geval zou dit onderscheid voldoende duidelijk zijn en op concrete elementen berusten.

De verwijzing naar de rechtspraak betreffende het onderscheid tussen arbeiders en bedienden zou in dit opzicht irrelevant zijn, omdat die rechtspraak betrekking had op het statuut van de arbeiders en de bedienden zelf. Bovendien is het *in casu* logisch enkel de tewerkstelling van arbeiders te subsidiëren, aangezien het die sector is die met economische problemen kampt.

A.11.3. Daarnaast zou de doelstelling om de noodlijdende diamantnijverheid te redden, verantwoordend dat de compensatiebijdragen grotendeels terechtkomen bij de diamantnijverheid en veel minder bij de economisch meer weerbare diamanthandelaars. Hun arbeidskosten worden verlicht, hetgeen ten goede komt aan de gehele diamantsector. De Ministerraad argumenteert dat het aan de wetgever staat te bepalen voor welke categorieën van personen hij een alternatieve financiering van de sociale zekerheid toestaat. De maatregel zou ook evenredig zijn ten opzichte van de beoogde doelstelling, aangezien de werkelijke compensatiebijdrage zeer laag ligt.

Betreffende het handhaven van de rechtsgevolgen van de in het geding zijnde bepaling

Standpunt van de Ministerraad en van het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector

A.12. Het Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector en de Ministerraad verzoeken het Hof, indien dit in één van beide prejudiciële vragen een schending zou vaststellen, om de gevolgen van de ongrondwettigheid slechts voor de toekomst te doen werken, zodat alle bijdragen die reeds voor de datum van de uitspraak van het arrest zouden zijn gestort, niet moeten worden teruggestort door het Compensatiefonds.

Zij wijzen erop dat het Compensatiefonds zijn inkomsten niet op een andere manier dan via de compensatiebijdragen kan aanvullen en dat de terugbetaling van de sinds 2007 geïnde compensatiebijdragen het Compensatiefonds zeer ernstige problemen zou opleveren. Een ongrondwettigheid *ex tunc* zou ertoe leiden dat het Compensatiefonds meer dan tien miljoen euro aan bijdragen zou dienen terug te storten. Die geldsom zou niet meer ter beschikking staan van het Fonds, dat immers de compensatie-uitkeringen ermee heeft betaald. Dit zou tevens een massale ontslagengolf in de diamantnijverheid als gevolg hebben en de levensvatbaarheid ervan een fatale klap toebrengen. De Belgische Staat zou niet kunnen bijspringen om het tekort in te vullen, aangezien de huidige financiële crisis en de verplichting om het begrotingstekort weg te werken, dit niet zouden toelaten.

Zij wijzen tevens erop dat het Hof in zijn arrest nr. 103/2011 zijn rechtspraak over de kwalificatie van een belasting nog heeft aangevuld, zodat bij de invoering van het nieuwe sociaal plan 2006 de wetgever nog niet precies kon weten op welke manier de bijdrage zou worden beoordeeld. Die rechtsonzekerheid zou verantwoord worden dat de gevolgen van de in het geding zijnde bepalingen definitief worden gehandhaafd.

Ook wijzen zij erop dat de in het geding zijnde bepaling niet onder het toepassingsgebied van het Europees Unierecht komt, aangezien de betrokken regeling uitdrukkelijk rekening houdt met de Europese regels inzake staatssteun.

Standpunt van de verzoekende partijen in het bodemgeschil

A.13. Volgens de verzoekende partijen in het bodemgeschil is het Hof niet bevoegd om in de prejudiciële procedure de gevolgen van de vastgestelde ongrondwettigheid te matigen. In elk geval zou *in casu* geen sprake zijn van disproportionele gevolgen van een niet-gemoduleerde vaststelling van ongrondwettigheid. De ongrondwettigverklaring *ex tunc* zou *in casu* geen significante impact hebben op de continuïteit van het beleid en zou de wettelijke doelstellingen evenmin in gevaar brengen. Het gebrek aan tewerkstelling in de diamantnijverheid is vandaag reeds een vaststaand gegeven, zodat de teruggave van de compensatiebijdragen zelf dit gevolg niet meer teweeg kan brengen, net zoals de invoering van de compensatiebijdrage niets heeft kunnen wijzigen aan de dalende trend in de tewerkstelling in de diamantnijverheid.

Ook het rechtszekerheidsbeginsel vereist geen mildering van de terugwerkende kracht van de ongrondwettigheid, aangezien reeds uit de rechtspraak van het Hof van 2001 en 2002 zou blijken dat de in het geding zijnde bepaling een belasting inhoudt.

De verzoekende partijen in het bodemgeschil wijzen erop dat het Compensatiefonds geenszins in de problemen wordt gebracht door de teruggave van de tussen 2007 en 2012 geïnde compensatiebijdragen, aangezien zij over een reserve van tussen de 30 miljoen en de 100 miljoen euro zou beschikken. Ook zien zij niet in waarom de Belgische Staat niet zou kunnen bijspringen voor eventuele tekorten. Een begroting in evenwicht is immers een zeldzaamheid in de recente Belgische geschiedenis, zodat een begroting die uit evenwicht zou worden gebracht door de teruggave van de in het geding zijnde compensatiebijdragen geenszins een uitzonderlijke toestand zou creëren. Bovendien zou de vordering in het bodemgeschil slechts 446 571,63 euro bedragen, hetgeen ver af staat van de tien miljoen euro die het Compensatiefonds en de Ministerraad voorhouden.

Tot slot wijzen de verzoekende partijen in het bodemgeschil erop dat het Hof bijzonder voorzichtig moet zijn inzake het ontzeggen van terugwerkende kracht aan de vernietiging van fiscale of financiële bepalingen, aangezien een dergelijke modulering op gespannen voet zou staan met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- B -

Ten aanzien van de in het geding zijnde bepalingen

B.1.1. De in het geding zijnde bepalingen zijn de artikelen 2 en 3*bis* van de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector (hierna : het Fonds). Artikel 2 van de wet van 12 april 1960 bepaalt :

« De opdrachten van het fonds zijn :

1° het financieren, het toekennen en het uitbetalen van bijkomende sociale voordelen aan de diamantarbeiders;

2° het financieren en het uitbetalen van interne compensatie-uitkeringen aan werkgevers die werklieden of werksters tewerkstellen aan het eigenlijke bewerken van diamant, zijnde het klieven, het slijpen, het snijden, het verstellen en het zagen van diamant ».

B.1.2. Het bodemgeschil past in het kader van de tweede opdracht van het Fonds, die een uitvoering is van het sociaal plan van 1999. De tewerkstelling in de diamantnijverheid was sinds de jaren 1980 aanzienlijk gedaald, zodanig dat de levensvatbaarheid van die sector, die nochtans van fundamenteel belang werd geacht voor de diamanthandel en voor de Belgische economie in het algemeen, in het gedrang kwam. Na intern overleg tussen werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties en tussen organisaties van werkgevers uit de diamantnijverheid en de diamanthandel werd daarom een consensus bereikt over een nieuwe wijze van interne compensatie voor de kosten van de financiering van de sociale zekerheid. In de toekomst zou aldus de sociale zekerheid voor de werklieden en de werksters uit de diamantnijverheid, die worden tewerkgesteld voor het eigenlijke bewerken van diamant, gezamenlijk worden gefinancierd door de diamantnijveraars en door de diamanthandelaars (*Parl. St.*, Kamer, 1998-1999, nr. 1912/1, p. 41).

Opdat het compensatiefonds die opdracht zou kunnen vervullen, voerden de artikelen 81 tot 92 van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen een bijdrageplicht in ten laste van zowel de diamanthandelaars als van de werkgevers in de diamantnijverheid. Het Fonds werd omgevormd tot een intern compensatiefonds voor de diamantsector (artikelen 81 en 82). Het betaalde interne compensatie-uitkeringen uit aan werkgevers die arbeiders tewerkstellen aan het eigenlijke bewerken van diamant (artikel 83). Om het Fonds ertoe in staat te stellen die opdracht te vervullen, waren alle personen die als hoofdzakelijke of bijkomstige bedrijvigheid de diamanthandel of de diamantnijverheid hebben, gehouden tot de betaling van een compensatiebijdrage, voor een bedrag dat maximaal gelijk was aan 0,10 pct. van de waarde van elke transactie van diamant (artikel 86).

Het Fonds wordt beheerd door een paritair samengesteld algemeen beheersorgaan en wordt bijgestaan door twee bijzondere beheerscomités (artikel 87). De inhoud van de statuten van het Fonds is bij wet bepaald (artikel 88). Op het beheer van de compensatieregeling wordt controle uitgeoefend door een regeringscommissaris (artikel 91).

B.1.3. In zijn arrest nr. 1/2001 van 10 januari 2001 heeft het Hof een beroep tot vernietiging tegen die bepalingen verworpen. Het Fonds werd echter slechts gedurende drie kwartalen operationeel, aangezien, enerzijds, de Raad van State, afdeling administratie, in zijn arrest nr. 85.871 van 13 maart 2000 het uitvoeringsbesluit van 3 juni 1999 heeft vernietigd omdat geen sprake was van dringende noodzakelijkheid, zodat het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State had moeten worden ingewonnen, en, anderzijds, de Europese Commissie in een beschikking van 9 april 2002 « betreffende de door België ten uitvoer gelegde steunregeling C-74/2001 (ex NN-76/2001) en de steunregeling die België voornemens is ten uitvoer te leggen ten gunste van de diamantsector » oordeelde dat het sociaal plan van 1999 onrechtmatige staatssteun uitmaakte. Als gevolg van die beslissingen werd het Fonds vereffend.

B.1.4. Aangezien de tewerkstelling in de diamantnijverheid nog verder daalde, werd in 2006 het overleg tussen de diamanthandel en de diamantnijverheid hervat, hetgeen resulteerde in een « protocol van akkoord met betrekking tot de invoering van een sociaal plan in de diamantsector en tot opschorting van de 1/3 pct.-regeling », dat op 29 juni 2006 werd afgesloten tussen vertegenwoordigers van de diamanthandel, de diamantnijverheid, de representatieve werknemersorganisaties van de sector en de Belgische Regering. Voortaan zou het precieze bedrag van de bijdrage jaarlijks na overleg in het bevoegde « beheerscomité 2 » worden bepaald, rekening houdend met de tijdens het vorige jaar werkelijk betaalde socialezekerheidsbijdragen, waarna het bij koninklijk besluit verbindend zou worden verklaard.

Aan dat akkoord werd gevolg gegeven door de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, die de tweede in het geding zijnde bepaling, artikel 3*bis* van de wet van 12 april 1960, herzag teneinde rekening te houden met de Europese regels inzake *de-minimis*steun (*Parl. St.*, Kamer, 2006-2007, DOC 51-2760/001, p. 111; *Parl. St.*, Kamer, 2006-2007, DOC 51-2760/037, p. 25).

Die bepaling, die nog werd herzien door artikel 81 van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen, luidt thans als volgt :

« Alle natuurlijke of rechtspersonen, die als hoofdzakelijke of bijkomstige bedrijvigheid de diamanthandel of de diamantnijverheid hebben, zijn gehouden tot de betaling van een compensatie-bijdrage, bestemd om het Fonds toe te laten de opdracht te vervullen waarmee het door artikel 2, 2°, is belast. Het bedrag van de door deze personen verschuldigde bijdrage is maximaal gelijk aan 0,10 % van de waarde van elke transactie van diamant. De Koning bepaalt het toepasselijke percentage. Het jaarlijks totaalbedrag aan bijdragen kan evenwel het bedrag van 5 000 000 euro niet overschrijden. De Koning bepaalt eveneens het bedrag van de transacties dat niet aan de bijdrage is onderworpen. Dit bedrag is gelijk voor alle ondernemingen maar kan niet hoger zijn dan 5 000 000 euro per onderneming over een periode van één jaar.

De Koning bepaalt wat onder transactie moet verstaan worden en kan het bijhouden opleggen van de boeken, registers en documenten die Hij nodig acht voor de toepassing van deze wet ».

B.1.5. Ter uitvoering van die in het geding zijnde bepaling definieerde artikel 12, § 3, van het koninklijk besluit van 21 november 1960 tot vaststelling van de statuten van het Sociaal fonds voor de diamantarbeiders, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 maart 2007, het begrip « transactie » als volgt :

« elke overeenkomst welke gericht is op het verwezenlijken van een meerwaarde binnen het geheel van de handelingen van verkoop van diamant. Onder het begrip transactie zijn niet begrepen het eenvoudig zenden van goederen op zicht of het geven in consignatie van goederen ».

B.1.6. Het percentage van elke transactie van diamant dat ter uitvoering van artikel 3*bis* van de wet van 12 april 1960 werd vastgesteld, bedroeg 0,036 pct. voor het tweede, derde en vierde trimester van 2007 (koninklijk besluit van 16 maart 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 tot vaststelling van de statuten van het Sociaal fonds voor de diamantarbeiders), 0,015 pct. voor het eerste en het tweede trimester van 2008 (koninklijk besluit van 20 december 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector), 0,005 pct. voor het derde en het vierde trimester van 2008 (koninklijk besluit van 30 juni 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector), eveneens 0,005 pct. voor 2009 (koninklijk besluit van 24 december 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de

diamantsector) en voor het eerste, het tweede en het derde trimester van 2010 (koninklijk besluit van 22 december 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector), 0,010 pct. voor het vierde trimester van 2010 (koninklijk besluit van 28 september 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector), 0,012 pct. voor 2011 (koninklijk besluit van 29 december 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector) en 0,008 pct. voor 2012 (koninklijk besluit van 21 december 2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector).

Ten aanzien van de eerste prejudiciële vraag

B.2. De eerste prejudiciële vraag strekt ertoe van het Hof te vernemen of de in het geding zijnde compensatiebijdrage artikel 170 van de Grondwet schendt, doordat artikel 3bis van de wet van 12 april 1960 aan de Koning opdraagt de grondslag en het bedrag van de compensatiebijdrage nader te bepalen.

B.3. De artikelen 170, 172 en 173 van de Grondwet bevatten het wettigheidsbeginsel inzake belastingen en retributies. Zij zijn niet van toepassing op socialezekerheidsbijdragen. Hoewel belastingen en socialezekerheidsbijdragen door hun verplichtend karakter gemeenschappelijke kenmerken kunnen hebben, zijn zij fundamenteel verschillend: de belastingen dienen om de algemene uitgaven van openbaar nut te dekken, terwijl de socialezekerheidsbijdragen bij uitsluiting bestemd zijn voor de financiering van stelsels van tegemoetkomingen ter vervanging of aanvulling van het inkomen uit arbeid.

Het Hof dient derhalve allereerst te onderzoeken of de in het geding zijnde bijdrage als een belasting dient te worden beschouwd.

B.4. De in het geding zijnde maatregel, die geen algemene draagwijdte heeft, is een compensatiemechanisme tussen twee sectoren van de diamantsector, waarvan het onevenwicht de levensvatbaarheid van die sector in gevaar dreigde te brengen. Het gaat in

wezen om een maatregel van interne compensatie voor de kosten van de financiering van de sociale zekerheid die op de diamantnijverheid drukt, door de diamanthandelaars te verplichten deel te nemen aan die financiering, om reden van de voordelen die laatstgenoemden van de diamantnijverheid genieten.

Een dergelijke compensatiemaatregel is geen belasting in de zin van artikel 170 van de Grondwet. De in artikel 3*bis* van de wet van 12 april 1960 bedoelde compensatiebijdragen zijn solidariteitsbijdragen die nauw aanleunen bij de socialezekerheidsbijdragen, vermits zij bij uitsluiting bestemd zijn voor het financieren en uitbetalen van interne compensatie-uitkeringen aan werkgevers die werklieden of werksters tewerkstellen aan het eigenlijke bewerken van diamant.

Gelet op de ontstaansgeschiedenis en de doelstelling van de maatregel, is het niet zonder redelijke verantwoording dat de regels voor het berekenen van de compensatiebijdragen niet worden geregeld in de wet, maar jaarlijks in overleg met de sector worden bepaald aan de hand van de behoeften van het Compensatiefonds bij het vervullen van haar taken.

B.5. Vermits de in het geding zijnde compensatiebijdragen geen belastingen zijn, is artikel 170 van de Grondwet niet van toepassing. Daaruit volgt dat de eerste prejudiciële vraag ontkennend dient te worden beantwoord.

Ten aanzien van de tweede prejudiciële vraag

B.6.1. De verzoekende partijen voor de verwijzende rechter voeren aan dat diamanthandelaars en diamantnijveraars onderscheiden worden behandeld, doordat beide categorieën van personen compensatiebijdragen verschuldigd zijn, maar enkel de diamantnijveraars een compensatie-uitkering kunnen verkrijgen.

Zoals de Ministerraad evenwel opmerkt, kunnen ook diamanthandelaars een compensatie-uitkering krijgen, indien zij « werklieden of werksters tewerkstellen aan het eigenlijke bewerken van diamant, zijnde het klieven, het slijpen, het snijden, het verstellen en het zagen van diamant », zoals bepaald in artikel 2, 2°, van de wet van 12 april 1960.

B.6.2. Het Hof dient bijgevolg enkel te onderzoeken of het onderscheid tussen actoren in de diamantsector, naargelang zij al dan niet dergelijke arbeiders tewerkstellen, redelijkerwijze is gerechtvaardigd.

B.7.1. Het aangeklaagde verschil in behandeling steunt op een objectief criterium, namelijk het betalen van een bijdrage door alle personen die hoofdzakelijk of bijkomstig de diamantnijverheid en de diamanthandel als bedrijvigheid hebben en houdt redelijk verband met de in B.1.2 uiteengezette doelstelling: door zowel de diamanthandelaars als de diamantproducenten te doen bijdragen in de sociale lasten op de lonen van de diamantarbeiders, zullen de arbeidskosten voor de werkgevers worden verlicht, zodat de tewerkstelling in de sector kan toenemen en het zwartwerk kan afnemen.

B.7.2. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voor de verwijzende rechter beweren, is het in deze context niet relevant dat de compensatie-uitkeringen enkel kunnen worden uitgekeerd voor socialezekerheidsbijdragen betaald voor arbeiders, met uitsluiting van socialezekerheidsbijdragen voor bedienden. Het Hof heeft in zijn arrest nr. 125/2011 van 7 juli 2011 weliswaar geoordeeld dat het onderscheid tussen het statuut van arbeiders en het statuut van bedienden, steunende op de voornamelijk manuele respectievelijk intellectuele aard van hun werk, niet objectief en redelijk kan worden verantwoord, maar *in casu* is niet het onderscheid tussen beide statuten in het geding, maar slechts de compensatie-uitkering voor de werkgeversbijdragen van arbeiders respectievelijk bedienden.

B.8.1. De doelstelling om de levensvatbaarheid van de diamantnijverheid te waarborgen rechtvaardigt dat de compensatiebijdragen zowel door de diamantnijveraars als door de diamanthandelaars worden betaald, terwijl enkel diegenen die werklieden of werksters tewerkstellen voor het eigenlijke bewerken van diamant, zijnde het klieven, het slijpen, het snijden, het verstellen en het zagen van diamant - dit zijn in hoofdzaak, maar niet uitsluitend, diamantnijveraars die geen diamanthandelaar zijn - de compensatie-uitkeringen kunnen ontvangen.

B.8.2. Rekening houdend met het feit dat de bestreden maatregel gebaseerd is op de solidariteit tussen de diamanthandelaars en de diamantnijveraars, met als doel het behoud van de diamantnijverheid in het belang van de ganse diamantsector, is het bedrag van de heffing,

zijnde maximaal 0,10 pct. van de waarde van elke transactie van diamant, niet kennelijk onredelijk.

B.8.3. Uit het voortgaande vloeit voort dat de in het geding zijnde bepalingen bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De tweede prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De artikelen 2 en *3bis* van de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector schenden de artikelen 10, 11 en 170 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 25 oktober 2012.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

M. Bossuyt